

# TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI

## İSTANBUL ŞUBESİ

### ARALIK 2004 Bülteni

#### İmar Kanunu Tasarı Taslağı Çalışma Toplantıları...

- İmar Kanunu Tasarı Taslağı çalışma toplantılarının ilki 07 Aralık 2004 tarihinde Şubemizde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Yıldız Teknik Üniversitesinden Doç. Dr. Betül Şengezer, Dr. Sırma Turgut, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinden Ar. Gör. Levent Yazar, İstanbul Teknik Üniversitesinden Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali Yüzer, İstanbul Büyükşehir Belediyesinden Abdulbasit Doğru, B. Murat Sevindik, Şube Başkanımız Ahmet Turgut, Şube II. Başkanımız Pınar Özden, Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan, Şube Yönetim Kurulu Üyelerimizden Cem Saraçlı ve Aytaç Ölkebaş katılmışlardır. Toplantıda İmar Kanunu Tasarı Taslağının genel Gerekçeleri ve Genel Hükümler başlıklı Birinci Bölümü tartışılmıştır.
- İmar Kanununun Tasarı taslağı çalışma toplantılarının ikincisi 28 Aralık 2004 tarihinde Şubemizde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Ar. Gör. Levent Yazar, Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Dr. Sırma Turgut, Şube II. Başkanımız Pınar Özden ve Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan katılmışlardır. Toplantıda Tasarının “Harita ve Planlama Esasları” başlıklı 2. Bölümü, Plan Uygulama Araç ve Yetkileri, Kentsel Planlama Bölgeleri ve Proje Alanları – Plan Uygulama Yaptırım Araçları ve Yetkileri” başlıklı 3. Bölümünün 20. maddesine kadar tartışılmıştır.

#### Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması ve Yaşatılması konulu Panel

8 Aralık 2004 tarihinde Haliç Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nde, Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması ve Yaşatılması Paneli'ne Şube II. Başkanımız Dr. Pınar ÖZDEN konuşmacı olarak katılmıştır. Öğr. Gör. Turna Giritlioğlunun yönettiği Panelde katılan diğer konuşmacılar, Maltepe Üniversitesinden Prof. Dr. Ümit Serdaroğlu, Haliç üniversitesinden Yrd. Doç. Dr. Halil Onur, Dolmabahçe Sarayı müdürü Dr. Erdal Eren, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'tır. Şube II. Başkanımız Dr. Pınar Özden'in Panel'de Odamız adına sunduğu “Planlamada Koruma Yaklaşımı ve Sürdürülebilirlik” başlıklı bildirisinin özeti aşağıda yer almaktadır.

#### Planlamada Koruma Yaklaşımı ve Sürdürülebilirlik

Bu çalışmada, uzun yıllardan bu yana ihmal edilmiş bir kavram olarak koruma olgusu yeni bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Planlama, tarihsel dönemler itibariyle farklı konular üzerinde odaklanmış, ancak 1970'li yıllardan itibaren, koruma göz ardı edilen bir kavram olarak kalmıştır.

2000'li yıllarla birlikte ise, kentsel dönüşüm, diğer söylemlerin yerini almış; dönüşüm, çıkış noktasını öncelikle deprem unsuruna odaklanmıştır. Bu zaman dilimi içinde, kentsel koruma geri planda ve bırakılan noktada sırasını beklemeye devam etmektedir. Dönüşüm kavramının daha derin ve kapsamlı bir şekilde irdelenmeye başlamasıyla birlikte, tarihi kentsel alanların dönüşümü de yeniden gündeme taşınmıştır. Yine önemli bir gelişme olarak, 14.7.2004 tarihinde, 5226 sayılı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” kabul olunmuştur. Yakın zamanlara denk düşen bu gelişmeler, kentsel korumanın yeniden, yeni bir bakış açısı ve yaklaşımla ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

Bugün artık, koruma tek başına telaffuz edilebilecek bir kavram olmaktan çıkmıştır. Tüm dünyada, koruma ve yenileme, söylemlerde ve eylemlerde bir arada yer almaktadır. Koruma tek başına sürdürülebilirliği sağlamada yetersiz kalmaktadır: geliştirme ve çağın gereklerine uygun bir şekilde koruyarak yenileme ve dönüştürme düşüncesinin benimsenmesi gerekmektedir. Bu konuda çözüm, koruma ve geliştirme çıkarlarının birleşebileceği bir orta yol bulmakta yatmaktadır.

Bu kapsamda, çalışmada, mevzuat açısından bugün ülkemizin bulunduğu durum irdelenmiş; dayanaklar ortaya konulmuş, dönüşüme konu olacak kentsel koruma alanları sınıflandırılmış ve mekansal anlamda, sosyal anlamda, ekonomik anlamda ve yasal-örgütsel anlamda yapılması gerekenler sıralanmıştır.

## DLH tarafından düzenlenen Marmaray Bilgilendirme Toplantısı...

15 Aralık 2004 tarihinde Fenerbahçe TCDD Eğitim ve Sosyal Tesisleri Toplantı Salonunda, Ulaştırma Bakanlığı Demiryolları, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü (DLH) tarafından Sirkeci-Halkalı banliyö hatlarının iyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçiş Projesi – MARMARAY ile ilgili olarak Marmaray Projesi ve Çevresel Etkilerine yönelik proje tanıtım toplantısı düzenlenmiş toplantıya Odamızı temsilen Şube Sekreterimiz Ali Rıza NURHAN katılmıştır.

Toplantıda DLH Genel Müdürü Niyazi Zalgı tarafından Marmaray hakkında genel bir sunum yapılırken, projenin asıl amacının Avrupa ile Asya kıtaları arasında uluslararası tren yolunun kesintisiz olarak birleştirilmesi olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca Marmarayın 3 aşamalı bir proje olduğu; 1. aşamasının Yedikule-Söğütlüçeşme arasındaki tüp tünel ve boğazı kat eden batırma tünel ile 1 yüzeysel olmak üzere toplam 4 istasyonun yapımı, 2. aşamasının Gebze-Söğütlüçeşme ve Halkalı-Sirkeci banliyö hatlarının ve toplam 36 adet istasyonun yenilenmesi, 3. aşamasının ise 2009 ile 2001 yılları arasında 440 araç-vagon temin edileceğini bu araç vagonların 10 vagonluk ve her iki ucunda çekicinin bulunduğu 44 araç olarak çalışacağı belirtilmiştir. Bir milyon insanın ulaşımını kolaylaştıracağı, trafikteki araç sayısını % 10 azaltacağı, saatte 75.000 yolcu/ yön geçebileceği bu projenin ÇED yönetmeliğinin Geçici 3-4 maddesi kapsamında ÇED yapmasının zorunlu olmadığı belirtilerek, Tüp tünelin inşası sırasında zeminin taranması ile ortaya çıkacak malzemelerin Çınarcık Çukuru'na döküleceği dolayısıyla kirlenici unsurun en azda tutulacağı aktarılmıştır.

İstanbul veya Marmara da beklenen 7,3-7,5 büyüklüğündeki olası depremlere karşılık fay hattına 19 km mesafede olan tüp tünelin 8-9,3 büyüklüğündeki depreme dayanıklı olarak inşaa edileceği ayrıca Japonya Kobe ve ABD San Francisco depremlerinde benzer yapıların ayakta kaldığı belirtilmiştir.

Toplantıda Haluk Gerçek ise;

1995-1998 yılları arasında İstanbul Ulaşım Ana Planının hazırlandığını ve bu planda, kentin dengeli gelişmesi bağlamında her iki yaka arasında istihdam ve nüfus dağılımının dengeli olarak dağıtacak doğrusal olarak gelişen kentte çok merkezli gelişme için kanat çekim merkezlerinin oluşturulduğunu, Metropol planlarının yapılmasının vurgulandığını belirtmiştir. Planlarda bunun gerçekleştirilmesi için de araçların değil insanların ekonomik ve hızlı taşınması bağlamında yaygın ve yüksek kapasiteli raylı toplu taşıma sisteminin kullanılması ve yeni deniz ulaşımı hatları ile birlikte, omurga niteliğinde olacak olan Marmaray'a kentin daha kuzeyinden yolcu taşımak için yeni toplu taşıma hatlarının planlanması gerektiğine işaret etmiştir. Ayrıca uzun dönemde sorun olacak yeni karayolu arterlerinin açılmasından kaçınmak gerektiği ve III. Köprü'nün yapımı gerçekleştirildiğinde 5 yıl içinde mevcut köprülerle aynı konuma geleceği ve kentteki fonksiyon dağılımının dengesiz olmasından dolayı ortaya çıkan sorunun doğru kent planlaması ile çözülmesi gerektiğini belirtmiştir.

Marmaray projesinin ayrıca Arkeoloji Müzesi, Koruma Kurulları ve UNESCO'nun denetiminde ilerlediği ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile birlikte hareket edildiği belirtilerek Tüp tünel'in güzergahında toplam 1750 m sondaj yapıldığı, Tüp tünel'in yumuşak zeminler için çok uygun bir yapı olduğu ve bu Tüp tünel'in dünyanın en derin Tüp tüneli olacağı ömrünün ise 100 yıl olduğu aktarılmıştır.

Yetkililerce işletme, kumanda merkezinin Maltepe'de kurulacağı, herhangi bir aksilik içinde İkitelli'de yedeğinin kurulacağı, ATO ve ATP tren koruma sisteminin olacağı, akıllı kent sistemi ile diğer ulaşım sistemleri ile entegrasyonunun sağlanacağı ve Mart 2006'da inşaatının başlayacağı, 2007-2009 yıllarında banliyö hatlarının kapatılacağı, bu süre içinde 209 adet köprü ve üstgeçit inşaatının da bitirileceği belirtilmiştir.

Sunumla ilgili değerlendirme bölümünde, Şube Sekreterimiz Ali Rıza NURHAN söz alarak;

- Tüp tünel için boğazın dibinden taranacak olan dip toprağının Çınarcık Çukuru'na atılması aşamasında, İstanbul'a yapılan bir yatırım nedeniyle çevre illerin ne şekilde etkileneceği ve deniz kirliliğinin ne boyutta olacağını araştırılıp araştırılmadığını,
- Depremlerle ilgili olarak, sadece tüp tünel bölümüne ilişkin bir takım bilgiler aktarıldığı Marmaray projesinin tamamında olası depreme yönelik alınan önlemlerin aktarılmadığını,

- TCDD'nin vagon imal fabrikası olmasına rağmen 440 adet vagonun kredi kapsamında alınmasının ne kadar doğru olduğunu,
- Kentin ulaşım omurgasını oluşturacağı ve Marmaray'ın saatte 75.000 kişiyi tek yönde ulaşımını sağlayacağı ortadayken 36'su banliyö olmak üzere toplam 40 istasyonda oluşacak sirkülasyon düşünülmeden, istasyonların sadece mimari projeler ile sınırlı olarak çözülmeye çalışılmasının eksiklik olduğu, bu kadar büyük bir yatırım kararının istasyonların mimari çözümlerinin çevreye uyumlu olması kadar istasyonlarda ortaya çıkacak yolcu sirkülasyonu nedeni ile çevrede yaratacağı değişiklikleri de öngörecektir ve düzenleyecek kentsel tasarım projelerini de kapsamaması gerektiğini,
- Odamız ve diğer meslek odalarının da İstanbul ulaşım sorununun çözümünde bilimsel veriler ışığında sürekli raylı sistemin yanında olması ve desteklemesi söz konusu iken; Marmaray projesinin kendini değişen ve gelişen şartlar çerçevesinde yeteri kadar geliştirmede, üst ölçekli İstanbul Metropolitan planları ve Tarihi Yarımada planlarının, tarihi yarımada'nın mevcut fonksiyonunu, hizmet sektörü ve kültürel merkez olarak değiştirmesi nedeniyle nüfus yoğunluğu ve iş alanlarının azalması bağlamında çalışan nüfusunun da düşmesi, merkezi iş alanlarının daha kuzeye çekilmesi söz konusu iken, Marmaray'ın alternatif güzergahlar üzerinde çalışmaması, çalıştı ise kamuoyunun bilgilendirilmemesinin bir başka eksiklik olduğunu iletmiştir.

### **Maltepe Belediyesi Teknik İşbirliği Toplantısı...**

Maltepe Belediyesinin Maltepe'nin yaşanılabilir bir kent olması için yapılan çalışmalarını sunmak ve Meslek Odalarının görüş ve önerilerini almak üzere düzenlediği işbirliği toplantısı 14.12.2004 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Odamızı Şube Sekreteri Ali Rıza Nurhan'ın temsil ettiği toplantıda Maltepe Belediye Başkanı Fikri Köse seçimle iş başına geldikleri günden bugüne kadar ki çalışmaları aktarmıştır, sonrasında özellikle kendilerince sorun olarak belirlenen Maltepe'deki ulaşım ve imar planı sorunları ile ilgili oda temsilcilerinin görüşlerini ve önerilerini talep etmiştir.

Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan söz alarak öncelikle Meslek Odalarının görüşlerine önem verilmesinin önemli olduğunu fakat daha da önemlisinin bu görüşlerin burada kalmayarak çözüme yönelik kullanılması ve birlikte yapılacak toplantıların amaca yönelik toplantılar şeklinde olmasında fayda olduğunu belirtmiştir.

Ayrıca Maltepe'nin dışarıdan görünen ve halkın sürekli yaşadığı ulaşım sorununun, Belediyenin yaptığı sunumdaki gibi katlı kavşak projeleri ve çözümleri ile sonuçlandırılmayacağı, öncelikle otopark sorununu çözmek için merkeze yakın alanlarda yer altında ve yer üstünde Katlı Otopark alanlarının belirlenerek hizmete sunulması gerektiği, bu konuda daha önceki dönemlerin belediye başkanlarının düştüğü yanılgıya düşmeden otopark yönetmeliğinin uygulanmasına önem verilmesinin bu sorunun katlanarak büyümesinin önüne geçeceği belirtilerek, ilçenin sınırları içinden geçecek Marmaray, E-5 Aksındaki ve Minibüs Caddesinden geçecek raylı sistemlerin istasyonlar ile daha kuzeydeki yerleşmeler arasında toplu taşıma sistemlerinin kurulmasında karar oluşturulmasına müdahil olunmasının olumsuz etkileri azaltıcı etken olacağı ayrıca bu sistemlerin devreye girmesinden sonra sahil kesimini ve özellikle Maltepe merkezinin yayalaştırılması ile ilgili projelerin hazırlanması gerektiğinin altı çizilmiştir.

Deprem bağlamında, zemin etütlerinin bitirilmeden imar planı çalışmalarına başlanmasının yanlış olacağı ve zemin etütleri ile belirlenecek yapı yasaklı alanların kesinlikle ve titizlikle uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

Çok fazla sayıda itiraza neden olan Nazım Planlar konusunda ilgili meslek odaları ile birlikte çalışılmasının doğru olacağı, bugünkü yapılaşma baskılarına boyun eğerek gelecekte kenti şekillendirmek üzere hazırlanan planların değişikliklerle işlevsiz kılınmasının hata olacağı ayrıca 1/5000 ölçekli planların peşinden 1/1000 ölçekli planlar yapılmadan uygulamaya dönük işlemler yapılmasının da geri dönelemeyecek zararlara neden olabileceği bildirilmiştir.

## TRT 2 - Kent ve Kültür Programı

TRT 2 Televizyonu Kent ve Kültür programında yayınlanmak üzere 28 Aralık 2004 tarihinde, Haydarpaşa Limanının taşınması ve bu alanın yeni fonksiyonlar getirilerek Merkezi İş Alanı haline getirilmesine yönelik basında yer bulan haberlerle ilgili Odamız görüşlerinin istenmesi üzerine Şube Sekreterimiz Ali Rıza NURHAN;

“Öncelik bu alanın taşınması, boşaltılması ve yerine konacak fonksiyonun kararının verilmesi değildir. Öncelik bu gibi kentin bütününe ilgilendiren konularda metropole ait üst ölçekli planlarda bu konunun öngörülüp görülmediği, kaldırıldığı takdirde bu fonksiyon için uygun yer seçilip seçilmediğidir. Bir fonksiyonun kaldırılması yada taşınması ile ilgili kararlar oluşturulurken planlamada, öncelikle maliyet yarar analizinin yapılması gerekir yani bu örnekle ilgili konuşursak limanın nerede kurulacağı kamulaştırması, liman inşası ve altyapı maliyeti, limanın ulaşılabilirliğinin sağlanması için yapılacak artı yatırımlar, limanın çevresel etkilerinin doğal hayata etkileri ve benzeri maliyetlerin alt alta yazılarak toplanması ve bu maliyetlerin limanın taşınmasının sağlayacağı yararlardan düşük olması gerekir.

Bu açılarından değerlendirildiğinde Haydarpaşa Limanı yapıldığı yıllarda en doğru yer seçimlerinden biri olarak değerlendirilebilir. Liman çevresinde yoğun yapılaşma o dönem de söz konusu değildir ve hem demiryolu ağının başlangıç noktası hem de Avrupa Kıtasının karadan Asya'ya açılışı olan E-5 Karayolunun başlangıç noktasında yer almaktadır. Ancak kentin hızla ve plansız gelişmesi neticesinde hem demiryolunun hem de E-5 Karayolunun zamanla daha çok kent içi ulaşım hizmet eder hale gelmesi ile liman işletmesi tartışılır hale gelmiştir. Burada bir başka neden de kent merkezinde değerlendirilebilecek kentsel arazinin kalmaması nedeniyle yeni alanlar açmak için bu tür alanların taşınması kentin değerlerini kullanarak rantı yüksek prestij alanları oluşturmak amacıyla projeler geliştirilmesi söz konusudur. Basında yer bulan projelerde alanın Manhattan'a benzetileceği, yani bir merkezi iş alanı olacağını altı çizilmektedir. Manhattan herkese gökdelenleri çağrıştırmakta, bu açıdan bakıldığında bu alanın hem büyüklük açısından hem de konum itibarı ile aynı şekilde değerlendirilmesi mümkün değildir. Çünkü liman alanının bir kısmı tamamen dolgu alanı ve iskelelerden oluşmakta kıyı kanununa göre yapılamaz kıyı kenardan sonra kalan kısım ise diğer kamu kuruluşları ve Selimiye kışlası ile çevrelenmiş E-5 ile deniz arasında dar bir şerittir. Kamu, eğitim ve sağlık kurumlarının yanında askeri alanla da sınırlanan bu alanın diğer alanlarla bütünleşmesi mümkün olmadığından da Merkezi İş Alanı olarak düşünülmeye sağlıklı bir karar olarak görülmemektedir. Bu alan ve Kadıköy meydanının da içinde yer aldığı bölge için yapılan yarışma da derece alan veya mansiyon kazanan hiçbir projede de bu alana yönelik olarak Merkezi İş Alanı veya benzeri fonksiyonlar ve yüksek binalar önerilmemiş aksine bölgenin bölgesel ve kentsel ölçekte hizmet verecek rekreasyon ve kültür alanı olması öngörülmüştür. Siluet açısından da bakıldığında da Anadolu Yakasında bu tür yapılaşma söz konusu değildir. Ayrıca bu alanın arkasında yer alan Selimiye kışlası, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi ve diğer birimlerinin yer aldığı binalar, Haydarpaşa tren Garı gibi yapılar tamamen Anıt eser niteliğinde yapılar olup bunların önünü kapatacak şekilde bir yapılanma kesinlikle uygun değildir.

Limanın kaldırılması ilk başta da söylediğimiz gibi, üst ölçekli planlara da uygunluk sağlanarak kaçınılmaz ise, maliyet yarar analizlerinin yapılarak hem Kadıköy merkezinin hem de Üsküdar kısmında yer alan kendine özgü sosyal yapısı olan Harem, Çiçekçi gibi yerleşmelerin gözetileceği burada yer alan sağlık ve eğitim kurumları ile Anıt yapıların dikkate alınacağı bir proje ile ele alınmalıdır. “ açıklamalarıyla Odamız görüşlerini iletmiştir.

### Kadıköy Kent Konseyi

Dünya Sağlık Örgütü Sağlıklı Kentler Birliği Projesi kapsamında Kadıköy Belediye Başkanlığı öncülüğünde, Kadıköy'ün doğası, tarihi, kültürel yaşayışı, sosyo-ekonomik yapısı ile 21.yy. gereksinimlerine uygun olarak sürdürülebilir insan yerleşimlerinin sağlanması ve yaşanabilir bir çevre oluşturulması, kente özgü sorunlarının tespiti ve çözümü amacıyla oluşturulan **KADIKÖY KENT KONSEYİ**'nin üyeleri; Kadıköy Belediye Başkanı, Başkan Yardımcıları, APK Müd., Park Bahçeler Müd. Fen İşleri Müd., İmar Müd., Çevre Müd., Sağlık Müd., Kadıköy Belediye Meclis Bşk., Kadıköy Bel Meclisi İhtisas Kom. Bşk., Meslek Odaları Bşk., Kadıköy'deki Sivil Toplum Kuruluşları Bşk., Yeditepe Üniversitesi Rektörü, Marmara Üniversitesi Rektörü, Doğu Üniversitesi Rektörü, Kadıköy Mahalle Muhtarları, Mah. Gönüllüleri Bşk., SHÇEK İstanbul İl Müd., Kadıköy Müftüsü, Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müd., Kadıköy İlçe Sağlık Müd., Kadıköy İlçe Nüfus Müd., Kadıköy İlçe Emniyet Müd., Kadıköy İlçe Halk

Eğitim M¼d., İl Genel Meclisi Grup Başkanı'dır.Kadıköy Kent Konseyi olan Odamız üyemiz İlkur Karakaş tarafından temsil edilmektedir.

Mayıs 2004 tarihinde kurulan Konsey değişik alt komisyonlardan oluşmaktadır. Özellikle Tarım İl Müdürlüğü'nün ve Meteoroloji Müdürlüğü'nün ihaleleri ile gündeme gelen Kent Planlama Komisyonu son olarak Büyük Kulüp önüne yapılmak istenen marina projesi kapsamında çalışmalarına devam etmektedir.

### **Kent Konseyi ve Marina Projesi**

İstanbul ili, Kadıköy İlçesi, Çiftahavuzlar Mevkii, 103 pafta, 1150 ada, 29, 30, 102, 103, 104 nolu parsellerin önüne denk gelecek şekilde, 1/1000 ölçekli İlave Dolgu Alanı ve Yat Limanı Uygulama İmar Planı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 3621/3830 sayılı Kıyı Kanunu'nun 7. maddesi uyarınca 12.08.2004 tarih ve 340132599 plan no'su ile onaylanmıştır. Söz konusu dolgu planı Kadıköy Belediye Başkanlığı'nda 27.09.2004 tarihinde askıya çıkartılmış ve 25.10.2004 tarihinde askı süreci biterek onaylanmıştır.

Kadıköy Kent Konseyi, Kent Planlama Komisyonu alınan bu destek doğrultusunda olumsuzluklarla dolu ve kamu yararı gözetilmeksizin yapılacak olan marina planının uygulanmasına yönelik bir eylem planı oluşturmuştur.

Bu program kapsamında; öncelikle Büyükşehir Belediyesi, Bayındırlık İl Müdürlüğü'nden bilgi alınmaya çalışılmış, Büyük Kulüp tarafından ÇED Yönetmeliği kapsamında gerçekleştirilen bilgilendirme toplantılarına katılmıştır. Alınan bilgiler doğrultusunda planın Büyükşehir Belediyesi'nin ve Kadıköy Belediyesi'nin görüşleri alınmadan yapıldığı, ÇED Raporu'nun onaylanmadığı ve noktasal olarak yapıldığı görülmüştür.

Eylem programı kapsamında ikinci aşama olarak kamuoyunun daha fazla ilgisini çekmek için el ilanları dağıtılmış, afişler asılmış ve imza kampanyası başlatılmıştır. Marinanın yapılacağı alanda 10.12.2004 tarihinde küçük bir protesto ve Star TV ye açıklama yapılmış.19.12.2004 tarihinde ise yine marinanın yapılacağı alanda "Marinaya Karşı Deniz Şenliği" adı altında değişik etkinlikler (sabah sporu, imza kampanyası, teknelerin geçişi, balık adamların dalışı, balık tutma vb.) ve basın açıklaması yapılmıştır. Basın açıklaması İstanbul Şubemiz temsilcisi Kent Konseyi üyesi İlkur Karakaş tarafından yapılmıştır. Basın açıklamasına İstanbul Şube Başkanımız Ahmet Turgut ve üyemiz Sırma Turgut'ta katılarak destek vermişlerdir.

Kent Konseyi tarafından gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmeye devam eden eylem programının yanı sıra Kadıköy Belediyesi, Şehir Plancıları Odası, Mimarlar Odası, Gazhane Gönüllüleri'nin plan ile ilgili açmış olduğu davalar ise devam etmektedir.

Tüm bu çalışmalar kapsamında imza kampanyası başlatılmıştır ve toplanan imzalar Bayındırlık Bakanlığı'na ve ilgili kurumlara gönderilmektedir.

## HÜRRİYET

### Kadıköylü'den marina eylemi

**B**ÜYÜK Kulüp üyeleri için Çiftelahavuzlar kıyı dolgu alanına özel marina yapılmasına yönelik girişim, Kadıköylüler tarafından protesto edildi.

Çiftelahavuzlar sahili Büyük Kulüp önünde toplanan, Kadıköy Kent Konseyi üyeleri ve Kadıköy Mahalle Gönüllüleri ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, "Büyük Kulüp marina açar, halk denize balkondan bakar" ve "Denizime dokunma" yazılı pankartlar açarak, "Marinaya hayır" diye slogan attı. Kadıköy Kent Konseyi adına Şehir Plancıları Odası Kadıköy Şube Başkanı İlknur Karakaş tarafından okunan yazılı açıklamada ise Kalamış ve Fenerbahçe'de birer marinanın bulunduğu hatırlatılarak yeni bir marina yapmanın anlamsız olduğu savunuldu. Eylem, Kadıköylüler'in "Marina istemiyoruz" sloganıyla sona erdi.

■ Selçuk YAŞAR /İSTANBUL

## POSTA

### F Kadıköylüler'den 'Marinaya hayır'

İstanbul Çiftelahavuzlar'daki kıyı dolgu Alanına Büyük Kulüp üyeleri için özel marina yapılmak istenmesi Kadıköylüler tarafından protesto edildi. Marina karşıtı imza kampanyası da başlatılan eylem sırasında yapılan açıklamada marinanın inşası halinde yeşil alan ve yürüyüş alanının yok olacağı belediyenin planladığı plajın da yapılamayacağı belirtildi. (aa)



Büyük Kulüp önünde toplanan eylemciler sabah sporu yapıp hep birlikte 'denizime dokunma' diye bağırды.

hep birlikte 'Marinaya hayır' diye bağırды. Marina karşıtı imza kampanyasının da baş-

birlikte sahilde binaların yükseleceğini ve yapı yoğunluğunun yaşanacağını ifade etti.



## iyoru

Bölgede ekolojik bozulacağına, balıkların yok olacağına, deniz kenarları Karakaş, şunlar... "Denizde geri döndürülebilir kirlilik başlayacak" tarafından yapılmayan halk plajı yapıldığına göre Kıyı Kanunu'na göre kullanımında esas yararlıdır. Oysa yapılan marina kamu olup sadece kulübe açık olacak." (R)

# Kadıköy'de marina isyanı

Kadıköy Caddebostan Sahili'nde marina yapılmak istenmesi Kadıköylüler'in tepkisine neden oldu. Dün sabah sahilde toplanarak spor yapan Kadıköy Kent Konseyi üyeleri, sahillerine marina yaptırmayacaklarını söyledi

**I**stanbul sahilleri temizlendi kavgalar başladı. Daha önceden kirliliği nedeniyle kimsenin ilgi göstermediği sahiller, İSKİ'nin iki yıldır yaptığı çalışmalardan sonra temizlenince, plaj ve marina yapmak isteyen kurumlar arasında kavgalara neden oldu. Kadıköy Kent Konseyi üyeleri dün sabah, Türkiye'nin zengin ve ünlü siyasetçilerin üyesi olduğu Büyük Kulüp önünde eylem yaptı. Eylemin nedeni ise, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'ndan imar planı değişikliğiyle Büyük Kulüp'ün Caddebostan sahilinde yapmak istediği 11 bin metrekarelik yeni dolgu alanı ve Özel Marina'ya engel olmak.

## İZİN VERMEYECEĞİZ

Kent Konseyi ve Belediye öncülüğünde çeşitli çevre örgütleri ile sivil toplum kuruluşları üyeleri sabah saatlerinde sahilde toplandı. İmza kampanyası başlatan grup adına konuşan Kadıköy Belediyesi Meclis Başkanı Taner Tüzüm, marina yapılmasına izin vermeyeceklerini açıkladı. Tüzüm, "Belediye, kamyonlarla kum getirip döktüğü ve plaj projesi hazırladığı sahile yapılmak istenen Marina'nın iptali için Bölge İdare Mahkemesi'ne



**BALIKÇILARDAN DESTEK**  
Kadıköylü balıkçılar da denizde teknelerine astıkları pankartlarla oylama destek verdiler.

de dava açtı. Çevre katliamı oluşturacak olan Marina'ya tepkilerimizi çeşitli etkinliklerle dile getireceğiz" dedi.

Kent Konseyi Üyesi ve İstanbul Şehir Tiyatroları Başkanı İlknur Karakaş ise, Özel Marina Projesi'nde, Caddebostan Sahiline 11 bin metrekarelik bir yeni dolgu alanı yapılması ve burada 5.5 metre yüksekliğinde yeni ticari binaların yükselmesi planlandığını belirtti. Karakaş, "40 yıl aradan sonra temiz-



lenen, içinde balıkların yaşadığı temiz bir deniz haline gelen sahil, Kadıköylüleri geçen yaz denizle yeniden buluşturmuştu. Bu sahillerin Kadıköy halkının kullanımında kalmasını ve plaj olarak kullanmak istiyoruz" diye konuştu.

■ AZİZ ÖZEN-CİHAT MAT/İSTİHBARAT

## Caddebostan Marinaya Odamız tarafından Dava Açılmıştır...

Kamuoyunda Caddebostan-Yat Limanı olarak bilinen ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 3621/3830 sayılı Kanunun 7. maddesi uyarınca 12.08.2004 tarih ve 340132599 plan numarası ile onanan 1/1000 ölçekli İlave Dolgu Alanı ve Yat Limanı Uygulama İmar Planı Odamız tarafından dava konusu haline getirilmiştir.

Dava dilekçesinde; Bütünsellikten uzak noktasal plan kararının İmar Kanunu ve ekli yönetmelikler ile planlama biliminin öngördüğü plan hazırlama süreçlerine uyulmadan ve Kıyı Kanununun 7. maddesinde "... ekolojik özellikler dikkate alınarak doldurma yapılabilir." Denmesine rağmen, yat limanı inşaatı yapılacak bu alan yönelik ÇED raporunun onayının alınmadan, planın onanmış olması, onanan dolgu ve yat limanı planının üst ölçekli planlara uygun olmaması, 1/5000 ölçekli Bostancı Kadıköy merkez, E-5 ile sahil arası nazım İmar Planı yargı kararı ile iptal edildiğinden 1/5000 ölçekli Nazım İmar planı olmayan yerlere İmar Kanununa göre 1/1000 ölçekli plan yapılamayacağı,

Yat limanı için gerekli olan altyapı ve ulaşım gibi sorunlarının da çözülmediği, yeterli fizibilite ve etüdün yapılmadığı,

Nüfusu 1 milyona ulaşan Kadıköy'ün tek ve en önemli rekreasyon alanı olan sahil bandının bir bölümünün böyle bir yatırım kararı ile halkın kullanımına kapatılması hem kıyı bütünlüğünü zafiyete uğratacak hem de Anadolu yakasında nadir olarak kalmış olan sahil şeridi ve kumsalın da yok olması nedenleri gösterilerek söz konusu işlemin iptali istenmiştir.

### **Kent Merkezlerinde yer alan Akaryakıt ve LPG istasyonları hakkında röportaj...**

Şube Sekreterimiz Ali Rıza NURHAN, akaryakıt ve LPG istasyonlarının yer seçim kararları hakkında yürürlükte olan yasa ve yönetmeliklerde herhangi bir kısıtlamanın bulunmadığını, sadece karayolları kenarında yapılacak yapılarla ilgili yönetmelik kapsamında bu tesislerin inşa edildiğini, bu tesislere ilişkin gayri sıhhi müesseseler yönetmeliği kapsamında su havzalarını besleyen dere yataklarına yakınlığı konusunda bir takım kısıtlamalar bulunduğunu, bunun dışında bu tesislerin nasıl inşa edileceği ve gerek çevre kirliliği ile ilgili koruma ve gerekse de patlama ve parlamalara karşı çevrede yer alan diğer fonksiyonlarla arasında olması gereken koruma mesafeleri hakkında bir yönetmelik bulunmadığını, Planlama yaklaşımı olarak, kent merkezinde veya konut alanlarında bu tesislerin yer almamasının gerektiğini, ancak İstanbul gibi büyük bir metropolde gerek büyüklüğü açısından, gerekse de ulaşım türü tercihlerinin karayolu endekli olması nedeniyle kentnin belli bölgelerinde Akaryakıt ve LPG istasyonlarının yer almasının kaçınılmaz olduğunu, öncelikle ulaşım sorununu çözümden raylı sistemi kullanmak üzere yatırımların gerçekleşmesi gerektiğini, ayrıca diğer önemli bir sorununda şuanda hizmet veren tesislerin büyük kısmının kaçak olmasından kaynaklandığını, kontrol edilemeyen belki de bilinçli olarak kontrol edilmeyen bu tesislerin bazı kriterlere uymasını beklemenin gerçekçi olmadığını belirtmiştir.

### **BİLSEM, Kadıköy Belediyesi ve Odamız ortaklığı ile yapılan proje çalışması hakkında...**

Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi ve Kadıköy ilçesi "bilim ve sanat merkezi " 2004-2005 yıllı eğitim döneminde "Şehir ve Bölge Planlama" mesleğini milli eğitim düzeyinde tanıtmak adına Kadıköy belediyesi, odamız ve BİLSEM ortaklığı ile bir yıl sürecek bir proje çalışmasına başlanmıştır.

Yaşları 8-16 arasında değişen ilköğretim çağı nüfusu öğrencileri ile birlikte "metropolde genç olmak" konulu bu çalışma Kasım 2004 tarihinde başlamıştır.

Bu çalışma programı temelde iki ana bölümden oluşmaktadır. Kasım 2004- Şubat 2005 ayları arasında "Bilim ve Sanat Merkezi"nde 15 günde bir gün iki saat olmak üzere yerleşme-kent-kır konuları temel planlama-şehircilik konularında öğrencilere farklı konuklar tarafından genel kültür düzeyinde bir ön bilgilendirme yapılmaktadır. Bu seminerler öğrencilerin katılımları ve anlatılan seminerleri destekleyen atölye çalışmaları ve teknik gezilerle desteklenmekte ve ortaya çıkan ürünler merkezde sergilenmekte ve öğrenciler tarafından sunulmaktadır.

İkinci bölüm Mart-Temmuz 2005 tarihleri arasında bir uygulama projesi ile tamamlanacaktır.

### **Yön FM'de Politeknik Programı...**

Şube Yönetim Kurulu Üyemiz, Dr. Hülya Yakar'ın 16 Aralık 2004 tarihinde 15.00-16.00 saatleri arasında Yön FM'de (96,6) hazırladığı Politeknik Programına Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Dr. Ali Kılıç ve Dr. Ayfer Gül katılarak "İstanbul Metropoliten Alanında Kıyı Alanlarının kullanımı" hakkında bilgi vermişler ve dinleyicilerden gelen soruları cevaplandırmışlardır.

## **Komisyon Toplantıları...**

### **Afet Yönetimi ve Deprem Çalışma Komisyonu toplantısı...**

Tarih : 16/12/2004

Sayı : 2004-06

#### **Katılımcılar:**

- |                 |                     |
|-----------------|---------------------|
| 1- Serhad Akkoç | 3-Süleyman Balyemez |
| 2- Sinan Çetiz  | 4-Yücel Erdem Dişli |

#### **Gündem:**

1. Yakın süreçte yürütülecek çalışmaların örgütlenmesi konusunda görüş ve öneriler.

#### **Toplantı Süreci ve Alınan Kararlar:**

1. 17 Ağustos depreminin etkili olduğu kentsel alanlarda (Yalova, Gölcük, Değirmendere, İzmit, Adapazarı, ...) kentsel mekânın depremle oluşan fiziksel ve sosyal kayıplar karşısındaki tepkisi ve yeniden yapılanma süreci hakkında ilgililerle görüşmek üzere teknik gezi düzenlemesine; bu doğrultuda yerel unsurlarla bağlantıya geçilmesine (Süleyman Balyemez, Erdem Dişli)
2. Deprem sonrası Avcılar'da gerçekleşen iyileştirme sürecin incelenmesine (Sinan Çetiz)
3. Mevcut ve taslak kanunların depreme hazırlık süreci çerçevesinde değerlendirilmesi konusunda bir ön çalışma yapılmasına (Zekai Akay)
4. İDMP kapsamında planlama kurumunun adaptasyonunun nasıl sağlanabileceğine yönelik bir ön çalışma yapılmasına (Sinan Çetiz)
5. Anılan işler için yanlarında isimleri yazılı üyelerin görevlendirilmesine ve Komisyonun 21.12.2004 Salı saat:18.00'de bir araya gelerek Yönetim Kurulu ile koordinasyon toplantısı yapmasına karar verilmiştir.

## **NETCAD Meslek İçi Eğitim Programı...**

Netcad Meslek İçi Eğitim Programı dahilinde ilk grupta toplam 5 sınıfta 38 öğrenciye Netcad meslek İçi eğitimi verilmiştir.

II. grup kayıtlarımız Ocak 2005'te başlamaktadır. İkinci gruptaki Netcad Meslek İçi Eğitim Programına Şehir ve Bölge Planlama öğrencilerimizin yanında meslektaşlarımızda başvuruda bulunabilmektedirler.

Bilgi ve Kayıt için:

TMMOB Şehir Plancıları Odası

İstanbul Şubesi

Tel: 0212 275 43 67 - 288 99 60

Şube GSM: 0533 372 84 32

E-mail: [spoist@spoist.org](mailto:spoist@spoist.org)